

አንቀጽ፡ ፩፤የሰው፡ ልጅ፡ ሁሉ፡ ሲወለድ፡ ነጻና፡ በክብርና፡ በመብትም፡ እኩልነት፡ ያለው፡ ነው። ፡ የተፈጥሮ፡ ማስተዋልና፡ ሕሊና፡ ስላለው፡ አንዱ፡ ሌላውን፡ በወንድማማችነት፡ መንፈስ፡ መመልከት፡ ይገባዋል። አንቀጽ፡ ፪፤እያንዳንዱ፡ ሰው፡ የዘር፡ የቀለም፡ የጾታ፡ የቋንቋ፡ የሃይማኖት፡ የፖለቲካ፡ ወይም፡ የሌላ፡ ዓይነት፡ አስተሳሰብ፡ የብሔራዊ፡ ወይም፡ የኅብረተሰብ፡ ታሪክ፡ የሀብት፡ የትውልድ፡ ወይም፡ የሌላ፡ ደረጃ፡ ልዩነት፡ ሳይኖሩ፡ በዚሁ፡ ውሳኔ፡ የተዘረዘሩት፡ መብቶችንና፡ ነጻነቶች፡ ሁሉ፡ እንዲከበሩለት፡ ይገባል። ከዚህም፡ በተቀረ፡ አንድ፡ ሰው፡ ከሚኖርበት፡ አገር፡ ወይም፡ ግዛት፡ የፖለቲካ፡ የአገዛዝ፡ ወይም፡ የኢንተርናሽናል፡ አቋም፡ የተነሳ፡ አገሩ፡ ነጻም፡ ሆነ፡ በሞግዚትነት፡ አስተዳደር፡ ወይም፡ እራሱን፡ ችሎ፡ የማይተዳደር፡ አገር፡ ተወላጅ፡ ቢሆንም፡ በማንኛውም፡ ዓይነት፡ ገደብ፡ ያለው፡ አገዛዝ፡ ሥር፡ ቢሆንም፡ ልዩነት፡ አይፈጸምበትም። አንቀጽ፡ ፫፤እያንዳንዱ፡ ሰው፡ የመኖር፡ በነጻነትና፡ በሰላም፡ የመኖሩ፡ መጠበቅ፡ መብት፡ አለው። አንቀጽ፡ ፬፤ማንም፡ ሰው፡ ቢሆን፡ በባርነት፡ አይገዛም። ፡ ባርነትና፡ የባሪያ፡ ንግድም፡ በማንኛውም፡ ዓይነት፡ ክልክል፡ ነው። አንቀጽ፡ ፭፤ማንም፡ ሰው፡ ቢሆን፡ የጭካኔ፡ ስቃይ፡ እንዳይደርስበት፡ ወይም፡ ከሰብዓዊ፡ አፈጻጸም፡ ውጭ፡ የሆነ፡ የተዋረድ፡ ተግባር፡ ወይም፡ ቅጣት፡ አይፈጸምበትም። አንቀጽ፡ ፮፤እያንዳንዱ፡ ሰው፡ በሕግ፡ ፊት፡ እኩል፡ ነው። ፡ ያለአንዳች፡ ልዩነትም፡ ሕጉ፡ ይህንነቱን፡ እንዲጠበቅለት፡ እኩል፡ የሆነ፡ መብት፡ አለው። አንቀጽ፡ ፯፤ሰው፡ ሁሉ፡ በሕግ፡ ፊት፡ እኩል፡ ነው። ፡ ያለአንዳች፡ ልዩነትም፡ ሕጉ፡ ይህንነቱን፡ እንዲጠበቅለት፡ እኩል፡ የሆነ፡ መብት፡ አለው። ፡ ይህንን፡ ውሳኔ፡ በመጣስ፡ ከሚደረግ፡ ልዩነት፡ ለማድረግ፡ ከሚነሳ፡ እንዲጠበቅ፡ ሁሉም፡ የእኩል፡ መብት፡ አለው። ፡ አንቀጽ፡ ፰፤እያንዳንዱ፡ ሰው፡ በሕግ፡ መንግስቱ፡ ወይም፡ በሕግ፡ የተሰጡትን፡ መሠረታዊ፡ መብቶች፡ ከሚጥሱ፡ ድርጊቶች፡ ከፍተኛ፡ በሆኑ፡ ብሔራዊ፡ የፍርድ፡ ባለስልጣኖች፡ ፍጹም፡ በሆነ፡ መንገድ፡ እንዲወገድለት፡ መብት፡ አለው። አንቀጽ፡ ፱፤ማንም፡ ሰው፡ ያለፍርድ፡ ተይዞ፡ እንዲታሰር፡ ወይም፡ በግዛት፡ እንዲኖር፡ አይደረግም። አንቀጽ፡ ፲፩፤እያንዳንዱ፡ ሰው፡ በመብቶቹና፡ በግዴታዎቹ፡ አፈጻጸም፡ እንዲሁም፡ በሚከሰስበት፡ ማንኛውም፡ ዓይነት፡ የወንጀል፡ ክስ፡ ነጻ፡ በሆነና፡ በማያዳላ፡ የፍርድ፡ ሽንጎ፡ በትክክለኛና፡ በይፋ፡ ጉዳዩ፡ እንዲሰማለት፡ የሙሉ፡ እኩልነት፡ መብት፡ አለው። አንቀጽ፡ ፲፪፤በወንጀል፡ ክስ፡ የተከሰሰ፡ ማንኛውም፡ ሰው፡ ለመከላከያው፡ አስፈላጊዎች፡ የሆኑትን፡ ሁሉ፡ አቅርቦ፡ በሚከራከርበት፡ የይፋ፡ ፍርድ፡ ቤት፡ በሕግ፡ መሠረት፡ ወንጀለኛ፡ መሆኑ፡ እስተረጋገጥበት፡ ድረስ፡ ከወንጀል፡ ነጻ፡ እንደሆነ፡ የመቆጠር፡ መብት፡ አለው። ማንም፡ ሰው፡ በብሔራዊ፡ ወይም፡ በኢንተርናሽናል፡ ሕግ፡ አንድ፡ ነገር፡ ወንጀል፡ ሆኖ፡ ባልተደነገገበት፡ ጊዜ፡ በፈጸመው፡ ወይም፡ ባልፈጸመው፡ ማንኛውም፡ ሥራ፡ ወንጀለኛ፡ ሆኖ፡ አይከሰስም። ፡ ወይም፡ ወንጀሉ፡ በተፈጸመበት፡ ጊዜ፡ ከተደነገገው፡ ቅጣት፡ ይበልጥ፡ አይፈረድበትም። አንቀጽ፡ ፲፫፤ማንም፡ ሰው፡ በግል፡ ኑሮው፡ በቤተሰቡ፡ ውስጥ፡ በቤቱ፡ ወይም፡ በሚጸጸፈው፡ ደብዳቤ፡ በፍርድ፡ ያልተለየ፡ ጣልቃ፡ ገብነት፡ ወይም፡ ክብሩን፡ የሚነካና፡ ስሙን፡ የሚያጎድፍ፡ ተቃውሞ፡ አይፈጸምበትም። ፡ እያንዳንዱ፡ ሰው፡ ከእንደዚህ፡ ያለ፡ ጣልቃ፡ ገብነት፡ ወይም፡ የሚጎዳ፡ ተግባር፡ ሕግ፡ እንዲከላከልለት፡ መብት፡ አለው። አንቀጽ፡ ፲፬፤እያንዳንዱ፡ ሰው፡ በየብሔራዊ፡ ወሰን፡ ክልሉ፡ የመዘዋወርና፡ የመኖር፡ ነጻነት፡ መብት፡ አለው። አያንዳንዱ፡ ሰው፡ ከማንኛውም፡ አገር፡ ሆነ፡ ከራሱ፡ አገር፡ ወጥቶ፡ እንደገና፡ ወደ፡ አገሩ፡ የመመለስ፡ መብት፡ አለው። አንቀጽ፡ ፲፭፤እያንዳንዱ፡ ሰው፡ ከጭቆና፡ ሽሽቶ፡ በሌሎች፡ አገሮች፡ ጥገኝነትን፡ የመጠየቅና፡ በደህና፡ የመኖር፡ መብት፡ አለው። ፡ ፖለቲካዊ፡ ካልሆኑ፡ ወንጀሎች፡ ወይም፡ የተባበሩት፡ መንግሥታት፡ ድርጅት፡ ዋና፡ ዓላማዎችን፡ ከሚቃረኑ፡ ሥራዎች፡ የተነሳ፡ በሚደርሱ፡ ክሶች፡ ምክንያት፡ ከሆነ፡ ይህ፡ መብት፡ ሊያገለግል፡ አይችልም። አንቀጽ፡ ፲፭፤እያንዳንዱ፡ ሰው፡ የዜግነት፡ መብት፡ አለው። ማንም፡ ሰው፡ ያለፍርድ፡ ዜግነቱ፡ አይወሰድበትም፡ ወይም፡ ዜግነቱን፡ የመለወጥ፡ መብት፡ አይነፈገውም።

አንቀጽ፡ ፩፤የሰው፡ ልጅ፡ ሁሉ፡ ሲወለድ፡ ነጻና፡ በክብርና፡ በመብትም፡ እኩልነት፡ ያለው፡ ነው ። ፡ የተፈጥሮ፡ ማስተዋልና፡ ሕሊና፡ ስላለው፡ አንዱ፡ ሌላውን፡ በወንድማማችነት፡ መንፈስ፡ መመልከት፡ ይገባዋል ። አንቀጽ፡ ፪፤እያንዳንዱ፡ ሰው፡ የዘር፡ የቀለም፡ የጾታ፡ የቋንቋ፡ የሃይማኖት፡ የፖለቲካ፡ ወይም፡ የሌላ፡ ዓይነት፡ አስተሳሰብ፡ የብሔራዊ፡ ወይም፡ የኅብረተሰብ፡ ታሪክ፡ የሀብት፡ የትውልድ፡ ወይም፡ የሌላ፡ ደረጃ፡ ልዩነት፡ ሳይኖሩ፡ በዚሁ፡ ውሳኔ፡ የተዘረዘሩት፡ መብቶችንና፡ ነጻነቶች፡ ሁሉ፡ እንዲከበሩለት፡ ይገባል ። ከዚህም፡ በተቀረ፡ አንድ፡ ሰው፡ ከሚኖርበት፡ አገር፡ ወይም፡ ግዛት፡ የፖለቲካ፡ የአገዛዝ፡ ወይም፡ የኢንተርናሽናል፡ አቋም፡ የተነሳ፡ አገሩ፡ ነጻም፡ ሆነ፡ በሞግዚትነት፡ አስተዳደር፡ ወይም፡ እራሱን፡ ችሎ፡ የማይተዳደር፡ አገር፡ ተወላጅ፡ ቢሆንም፡ በማንኛውም፡ ዓይነት፡ ገደብ፡ ያለው፡ አገዛዝ፡ ሥር፡ ቢሆንም፡ ልዩነት፡ አይፈጸምበትም ። አንቀጽ፡ ፫፤እያንዳንዱ፡ ሰው፡ የመኖር፡ በነጻነትና፡ በሰላም፡ የመኖሩ፡ መጠበቅ፡ መብት፡ አለው ። አንቀጽ፡ ፬፤ማንም፡ ሰው፡ ቢሆን፡ የጭካኔ፡ ስቃይ፡ እንዳይደርስበት፡ ወይም፡ ከሰብዓዊ፡ አፈጻጸም፡ ውጭ፡ የሆነ፡ የተዋረድ፡ ተግባር፡ ወይም፡ ቅጣት፡ አይፈጸምበትም ። አንቀጽ፡ ፭፤እያንዳንዱ፡ ሰው፡ በሕግ፡ ፊት፡ እኩል፡ ነው ። አንቀጽ፡ ፮፤ማንም፡ ሰው፡ ቢሆን፡ የጭካኔ፡ ስቃይ፡ እንዳይደርስበት፡ ወይም፡ ከሰብዓዊ፡ አፈጻጸም፡ ውጭ፡ የሆነ፡ የተዋረድ፡ ተግባር፡ ወይም፡ ቅጣት፡ አይፈጸምበትም ። አንቀጽ፡ ፯፤ሰው፡ ሁሉ፡ በሕግ፡ ፊት፡ እኩል፡ ነው ። ያለአንዳች፡ ልዩነትም፡ ሕጉ፡ ይህንነቱን፡ እንዲጠበቅለት፡ እኩል፡ የሆነ፡ መብት፡ አለው ። አንቀጽ፡ ፰፤እያንዳንዱ፡ ሰው፡ በሕግ፡ መንግስቱ፡ ወይም፡ በሕግ፡ የተሰጡትን፡ መሠረታዊ፡ መብቶች፡ ከሚጥሱ፡ ድርጊቶች፡ ከፍተኛ፡ በሆኑ፡ ብሔራዊ፡ የፍርድ፡ ባለስልጣኖች፡ ፍጹም፡ በሆነ፡ መንገድ፡ እንዲወገድለት፡ መብት፡ አለው ። አንቀጽ፡ ፱፤ማንም፡ ሰው፡ ያለፍርድ፡ ተይዞ፡ እንዲታሰር፡ ወይም፡ በግዛት፡ እንዲኖር፡ አይደረግም ። አንቀጽ፡ ፲፩፤እያንዳንዱ፡ ሰው፡ በመብቶቹና፡ በግዴታዎቹ፡ አፈጻጸም፡ እንዲሁም፡ በሚከሰስበት፡ ማንኛውም፡ ዓይነት፡ የወንጀል፡ ክስ፡ ነጻ፡ በሆነና፡ በማያዳላ፡ የፍርድ፡ ሽንጎ፡ በትክክለኛና፡ በይፋ፡ ጉዳዩ፡ እንዲሰማለት፡ የሙሉ፡ እኩልነት፡ መብት፡ አለው ። አንቀጽ፡ ፲፪፤በወንጀል፡ ክስ፡ የተከሰሰ፡ ማንኛውም፡ ሰው፡ ለመከላከያው፡ አስፈላጊዎች፡ የሆኑትን፡ ሁሉ፡ አቅርቦ፡ በሚከራከርበት፡ የይፋ፡ ፍርድ፡ ቤት፡ በሕግ፡ መሠረት፡ ወንጀለኛ፡ መሆኑ፡ እስተረጋገጥበት፡ ድረስ፡ ከወንጀል፡ ነጻ፡ እንደሆነ፡ የመቆጠር፡ መብት፡ አለው ። ማንም፡ ሰው፡ በብሔራዊ፡ ወይም፡ በኢንተርናሽናል፡ ሕግ፡ አንድ፡ ነገር፡ ወንጀል፡ ሆኖ፡ ባልተደነገገበት፡ ጊዜ፡ በፈጸመው፡ ወይም፡ ባልፈጸመው፡ ማንኛውም፡ ሥራ፡ ወንጀለኛ፡ ሆኖ፡ አይከሰስም ። ወይም፡ ወንጀሉ፡ በተፈጸመበት፡ ጊዜ፡ ከተደነገገው፡ ቅጣት፡ ይበልጥ፡ አይፈረድበትም ። አንቀጽ፡ ፲፫፤ማንም፡ ሰው፡ በግል፡ ኑሮው፡ በቤተሰቡ፡ ውስጥ፡ በቤቱ፡ ወይም፡ በሚጸጸፈው፡ ደብዳቤ፡ በፍርድ፡ ያልተለየ፡ ጣልቃ፡ ገብነት፡ ወይም፡ ክብሩን፡ የሚነካና፡ ስሙን፡ የሚያጎድፍ፡ ተቃውሞ፡ አይፈጸምበትም ። ፡ እያንዳንዱ፡ ሰው፡ ከእንደዚህ፡ ያለ፡ ጣልቃ፡ ገብነት፡ ወይም፡ የሚጎዳ፡ ተግባር፡ ሕግ፡ እንዲከላከልለት፡ መብት፡ አለው ። አንቀጽ፡ ፲፬፤እያንዳንዱ፡ ሰው፡ በየብሔራዊ፡ ወሰን፡ ክልሉ፡ የመዘዋወርና፡ የመኖር፡ ነጻነት፡ መብት፡ አለው ። አያንዳንዱ፡ ሰው፡ ከማንኛውም፡ አገር፡ ሆነ፡ ከራሱ፡ አገር፡ ወጥቶ፡ እንደገና፡ ወደ፡ አገሩ፡ የመመለስ፡ መብት፡ አለው ። አንቀጽ፡ ፲፭፤እያንዳንዱ፡ ሰው፡ ከጭቆና፡ ሽሽቶ፡ በሌሎች፡ አገሮች፡ ጥገኝነትን፡ የመጠየቅና፡ በደህና፡ የመኖር፡ መብት፡ አለው ። ፡ ፖለቲካዊ፡ ካልሆኑ፡ ወንጀሎች፡ ወይም፡ የተባበሩት፡ መንግሥታት፡ ድርጅት፡ ዋና፡ ዓላማዎችን፡ ከሚቃረኑ፡ ሥራዎች፡ የተነሳ፡ በሚደርሱ፡ ክሶች፡ ምክንያት፡ ከሆነ፡ ይህ፡ መብት፡ ሊያገለግል፡ አይችልም ። አንቀጽ፡ ፲፭፤እያንዳንዱ፡ ሰው፡ የዜግነት፡ መብት፡ አለው ። ማንም፡ ሰው፡ ያለፍርድ፡ ዜግነቱ፡ አይወሰድበትም፡ ወይም፡ ዜግነቱን፡ የመለወጥ፡ መብት፡ አይነፈገውም ።